

POP DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS
 Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
 Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
 Best Advertising Medium
POP DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) OCTOBER 3, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 233

STAVKE DELAVSTVA V INDUSTRIJI NARODNE OBRAMBE

Snoči je zastavkalo v Graphite Bronze tovarni 2,000 delavcev. — V štirih dneh je to že tretja stavka v tovarnah, ki so zaposlene s proizvodnjo za narodno obrambo.

Snoči ob devetih so zastavkali v Cleveland Graphite Bronze Co. tovarni, 880 E. 72nd St., delavci, ki so člani Mechanics Educational Society of America organizacije. To je zdaj v Clevelandu tekem štirih dni že tretji strejk v tovarnah, ki so zaposlene z deli za narodno obrambo.

Spor je nastal zaradi plemenjenja delavcev od dela od kosa na delo od ure. Zaradi stavke je prizadetih 2,000 produktivnih delavcev. Unjski uradniki niso podali nobenega komentarja glede proglavitve stavke.

Kontroverza radi svobode verstva v Sovjetski Rusiji

Bela hiša je podala včeraj svojo tozadevno oficijelno izjavo, v kateri utemeljuje svoja naziranja.

WASHINGTON, 2. oktobra. — Predsednik Roosevelt je danes oficijelno izjavil, da ima veliko upanje, da bo Sovjetska Rusija kmalu vzpostavila zopet svobodo verstva, ker se za to pojavljajo že vsa znamenja.

Tozadevno izjavo je podal predsednik že pred nekaj dnevi časniki, kar je objavila, nakar je dvignila izjava mnogo prahu. Rooseveltovi nasprotniki kakor tudi nasprotniki Sovjetske Rusije so izjavili, da se predsednik Roosevelt bolj poteguje za sovjetje kakor je treba in kot ni bilo želeli, nakar je objavila Bela hiša danes svojo oficijelno izjavo. V tej izjavi je rečeno, da utemeljuje Roosevelt svoja naziranja na raznih znamenjih; tako na tozadevnem členu sovjetske ustave, na oficijelnih izjavah poljskega poslanika v Washingtonu, ki je izjavil, da je poljskim vojakom v Rusiji dovoljena absolutna svoboda vere, itd. Poleg tega je v Rusiji še znatno število cerkva in cerkvenih občin, in — kar je velike važnosti — pravoslavna cerkev v Rusiji je stopila v tej vojni absolutno in definitivno na stran sovjetske vlade, kar ne more ostati brez blagodejnih posledic v bodočnosti.

Važen sestanek uradnikov SNPJ in SSPZ

Glavni odborniki SNPJ in S. S. P. Z., nahajajoči se v Clevelandu, O. kot tudi uradniki Federacije SNPJ in Skupnih družtev SSPZ so prošli, da se udeležijo važne seje, ki se bo vršila v soboto večer, ob 8. uri v sobi št. 3, v starem poslopju S. N. D.

LETNA KONFERENCA PROG. SLOVENK

Svojo letno konferenco priredi progresivna ženska organizacija Slovenke, v nedeljo, 5. oktobra, v Slovenskem kulturnem domu na Waterloo. Spored te konference bo od 1. do 2. ure popoldne se vrši registracija članic, nato govori prve glavne tajnice Mrs. Mary Durn; poročila krožnih in splošna razprava v kateri napredek organizacije, ki sledi pol ure odmor, nakar sledi od 3:30 uri popoldne prične debata ali takozvana "Round Table Discussion", pri kateri bodo razpravljali Miss Vera Candon, Mr. Vatro Grill, Mrs. Josie Zakrajšek in Mr. John Alden. Vprašanja bo tudi splošno občinstvo lahko stavilo in omenjeni jim bodo na ista odgovarjali. Potek te razprave bo povsem nekaj novega in zanimivega, zato se zlasti naše napredne žene in dekleta prijazno vabijo, da v nedeljo popoldne poselejo konferenco Progresivnih Slovenk. Ob 5:30 uri popoldne se bo serviralo okusno večerjo, za 50c krožnik, potem ob 8. uri pa pridejo Malovašičevi fantje, ki bodo igrali za ples.

NEMCI VPORABLJAJO NA RUSKI FRONTI PREVOZ-LJIVE KREMATORIJE

LONDON, 30. septembra. (O. A.) — Okrevajoči ranjeni vojniki v Varšavi izpovejo, da uporabljajo Nemci na ruski fronti prevoznive krematorije (naprave za sežiganje mrtvih), da morejo spraviti mrtve nemške in ruske mrtvece tako preprečiti izbruh epidemije v poljskih mestih zelo

Sweeney in A. F. of L. bosta najbrže podprla Lauscheta

Sweeneyjevi prijatelji in politični svetovalci mu svetujejo, naj se nemudoma izjavi da bo podpiral Lauscheta.

Kakor je že danes razvidno iz raznih znamenj, se bosta oba, kongresnik Martin L. Sweeney, ki je dobil pri primarnih volitvah 32,000 glasov, in Clevelandška federacija, ki je v primarnih volitvah podpirala kandidaturu sodnika Dayja, zdaj izjavila za Lauscheta ter pripravila svojim pristašem, da oddajo pri novembrskih volitvah nje-mu svoj glas.

Osební Sweeneyjevi prijatelji in politični svetovalci mu že zdaj kažejo modrost poteze, da se takoj izjavi za Lauscheta in naj toozirno ne čina in ne odlašaj, kajti Sweeney ne sme niti za trenutek izpustiti izpred oči dejstva, da bo on prihodnje leto zopet kandidat za kongresnika v distriktu, ki je najmočnejši demokratični distrikt v Clevelandu in kjer ima županski kandidat Lausche izredno veliko moč in privlačno silo.

Ruska ofenziva pred Ljeningradom in Odeso

Ruski položaj pred Ljeningradom silno izboljšan. — Reka Dnjeper odnaša s seboj tisoče nemških trupel.

NEW YORK, 2. oktobra. — B. B. C. radio poroča, da so bile komunikacije med Ljeningradom in Moskvo zopet vzpostavljene in da so zdaj zavarovane in zaščitene.

Ruska vojaška poročila naznanjajo, da je ruska pehota prelomila pred Ljeningradom nemške zakope, ruski mornarji pa so se izkrcali na obali Finskega zaliva, kjer so se zakopali in odkoder bodo napadali sovražnika.

Srditi boji se vrše na celotni fronti. V nekem neimenovanem sektorju so izgubili nacisti 2,700 mož. Ruski topovi so prisilili k molku nemško topništvo, ki je obstreljevalo neki Ljeningrajski distrikt. Rusi so s svojimi protinapadi že silno izboljšali svoje pozicije vse okoli Ljeningrada.

BERLIN, 2. oktobra. — Nacisti priznavajo, da so Rusi v ofenzivi na obeh frontah, pri Odesi in Ljeningradu, toda trdijo, da so nacisti v svojem pritisku v Ukrajino dosegli neko važno železniško križišče.

Ruska oficijelna agencija Tass poroča, da odnaša reka Dnjeper s svojim tokom tisoče nemških trupel.

Seja v Collinwoodu

Noocj ob 7:30 uri se vrši važna seja "Collinwood Citizens' Committee to elect Lausche Mayor", v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. — Predsednik.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispeljajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Značilno priznanje italijanskega fašista

Znani fašist Farinacci pravi, da imajo Rusi še vedno 40,000 tankov in 35,000 letal.

RIM, 2. oktobra. — Znani fašistični glavar Roberto Farinacci, ki se je pred nekaj dnevi vrnil s svojega poseta v Nemčiji in s turneje po vzhodni fronti, je govoril včeraj pred italijanskimi kmeti v Cremoni, ob kateri priliki je dejal, da imajo Rusi 35,000 do 40,000 tankov in 35,000 letal.

To pomeni, je rekel Farinacci, da na podlagi nemških trditvev, češ, da je bilo izza začetka vojne uničenih 12,000 ruskih letal in 7,000 tankov, imajo Rusi še vedno dve tretjini vse svoje zračne sile ter več kot štiri petine svojih tankov.

Te številke je dobil Farinacci od visokih nemških častnikov na ruski fronti, zato jih je treba vzeti za avtentične. "Zato zahtevam Boga, da smo izbrali pravi trenutek za boj proti komunizmu," je nadaljeval Farinacci, "kajti te ogromne priprave Rusije izpričujejo, da je hotela Rusija zavojevati Evropo..."

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Brooklyn, N. Y. — Tukaj je nenadoma umrl rojak Frank Majerle. Odpravil se je bil k zobozdravniku, da mu odpravi neki izpuščaj na zobu. Zobozdravnik mu je dal omamljivi plin, da ne bo čutil bolečin, toda Majerle se ni več zbudil k življenju. Star je bil 49 let in je bil doma iz Predgrada v Beli Krajini. Zapušča soprogo in pet sinov. Pokopan je bil 27. septembra.

Manor, Pa. — V bližnji naselbini Wegley je pred kratkim umrl Simon Grošelj, star 62 let. Podlegel je hudim poškodbam, ki jih je dobil v neki avtomobilski nesreči.

Sheboygan, Wis. — Dne 25. septembra zvečer je na svojem domu, nenadoma preminil rojak Lorenz Preložnik, star 62 let. V Ameriko je prišel leta 1905 in živel ves čas v Sheboyganu. Ostale podrobnosti nam niso znane.

Chicago. — Dne 26. septembra je umrl John Oman, star 59 let in doma iz Kokrice na Gorenskem. V Ameriki je bil 35 let in tukaj zapušča enega sina in eno hčer, v starem kraju pa šest sester in tri brate. — Dalje je istega dne umrl Martin Šeniča. Doma je bil iz Obrha pri Toplicah in star je bil 58 let. V Ameriki je bil 40 let. Tukaj zapušča ženo, tri sinove, eno hčer in eno sestro, v starem kraju pa enega brata in tri sestre.

Seja št. 215 SSPZ

Nocoj ob 7:30 uri se vrši redna mesečna seja društva Prijatelj št. 215 S. S. P. Z., v navadnih prostorih. Članstvo je prošeno, da se polnoštevilno udeleži. — Tajnica.

Krožek št. 3 Prog. Slovenk

Članice krožka št. 3, Progresivnih Slovenk so vabljeni, da pridejo na sejo v soboto večer, ob 8. uri v navadnih prostorih. — Tajnica.

Prireditev "Glasbene Maticice"

Glasbena Matica bo priredila v nedeljo zvečer ob 7:30 komično opereto "Cigan baron," delo skladatelja Straussa, znanega po svojih krasnih valčkovskih melodijah.

V operi nastopijo sledeči pevci odnosno igralci: Šandor Barinkaj, cigan baron — Louis Belle. Koloman Župan, bogat posestnik — Frank Plut. Arzena, njegova hči — Tončka Simčič. Karnero, državni uradnik — Anton Eppich. Mirabella, njegova žena — Emily Mahne. Otokar, njun sin — Louis Grdina. Homonaj, grof — Rudy Widmar. Cipra, ciganka — June Babitt. Saffi, njena hči — Carolyn Budan. Ilona in Marica, dekleti — Anne Zarnik in Minka Kramer. Pavle in Jože, cigana — Anton Podobnik, Ant. Smith. Janko, sluga — Anton Podobnik. Miša, ciganeček — Marijan Belle. Cigani, vojaki, ljudstvo.

Ze iz samih tipov, ki bodo nastopali v opereti, je razvidno, da bo to lepa, temperamentna in živahna prireditev. Kar se tiče Straussovih melodij, ni dvoma, da bodo posetnikom ugajale, ker se izzvanjajo v prijetnem, pozibavajočem se valčkovskem tempu, ki je tako priljubljen ušesu in ki je znan že iz "Vesele vdove" in "Valčkovega čara." Spevi in godba — vse je ritmično in uglaseno ter nima ničesar sorodnega z dolgočasnimi arijami svetovnih opernih del, ki so težko razumljive, zato tudi ne morejo nuditi onega užitka, kakor ga bo nudila ta vesela opereta.

Kar se tiče pevcev samih, ki jo bodo izvajali, pa smo mi njihovo glasovno kvaliteto odkrili in naglašali že davno, zato ni dvoma, da bodo občinstvo zopet zadivili, kakor so ga že nešteto krat prej. — Opereto bo vodil Mr. Anton Schubel.

Torej obeta biti v vseh ozirih krasen glasbeni večer.

NEMCI POSTRELILI V ENEM TEDNU 6,700 ŽIDOV

LONDON, 2. oktobra. (ONA) — Poljski oficijelni krogi naznanjajo, da so nacisti v enem samem tednu v avgustu, in sicer v tretjem, postrelili s strojnimi za ruskimi linijami 6,743 židovskih mož, žena in otrok. Skupine židov, katerim se ni posrečilo hitro pobegniti v Rusijo, so bile pokošene s strojnimi puščicami pod pretvezo, "da ovirajo gibanje nemških čet."

Neki nemški policijski batalion je tekom dveh dni, namreč 27. in 28. avgusta, postrelili s strojnimi samostrelkami v Kamieniec in Podolsku 4,200 oseb.

Zanimiv film

Nocoj se bo v Lowe's gledališču pričelo kazati Paramount sliko "Hold Beck the Down", v kateri imajo glavne vloge igralci Boyer, Olivia de Havilland in Paulette Goddard.

REVOLTA SE RAZŠIRJA VSE OD PRAGE DO PARIZA

Nacijske zveri gazijo v krvi v prizadevanju, da zaduše revolto zaslužjenih narodov.

V JUGOSLAVIJI SE NADALJUJE PROTI NACISTOM PRAVA VOJNA

Nemci vladajo danes podjarmljeni Evropi s puškami, vešali in s krvnikovo sekiro, ko se je pričela revolta širiti vse od Prage do Pariza. Četniških izgrediv v Jugoslaviji pa sploh ni smatrati za revolto, ker to, kar se dogaja tam, je nadaljevanje prave vojne.

Usmrtitve nadaljnih Čehov
 BERLIN, 2. oktobra. — V Pragi in Brnu so bili usmrteni nadaljni Čehi, nemška sodišča pa so proglasila danes 39 novih smrtnih obsodb.

Nemška časopisna agencija naznanja, da je bilo zopet ustreljenih 15 Čehov, dočim so bili trije židje obešeni, 110 nadaljnih Čehov pa so gestapovci aretirali.

Vsega skupaj je bilo na Češkem od nedelje ustreljenih in obešenih okoli 130 oseb.

Nameni nacistov
 LONDON, 2. oktobra. — Avtorizirani češkoslovaški viri v Londonu naznanjajo, da je čistka v Češki, ki so jo pričeli izvajati Nemci, predhodnica premestitve vse nemške težke industrije iz Porurja, Hamburga in Bremena v Češko, kjer ne bo tako izpostavljena bombam angleških letalcev.

Teror v Jugoslaviji
 BUDIMPESTA, 2. oktobra. — Časopis Pester Lloyd poroča, da je bilo v južnem Banatu, v bivši Jugoslaviji, ustreljenih in obešenih nad 60 oseb.

BERN, Švica, 2. oktobra. — Italijanski časopis Corriere Della Sera poroča o masnih aretacijah Bolgarov v Varni ob Crnem morju.

Atentator obsojen na smrt
 VICHY, Francija, 2. oktobra. — Paul Colette, mladi Francoz, ki je streljal na Lavala in Marcela Deata, je bil pred posebnim francoskim sodiščem obsojen na smrt.

Rusko-angleško organiziranje odpora proti Nemcem v zasedenih deželah

Ravnatelj angleškega ministrstva propagande je že odpotoval v Moskvo. — Propaganda bo apelirala tudi na Italijo, ki ima status zasedene dežele.

Velika Britanija in Rusija sta sklenili pričeti s skupno propagando za organiziranje tajnega odpora v Nemčiji ter v zasedeni Evropi, in bosta specialno apelirali na Italijo, češ, da ima Italija status zasedenih dežel. — Sir Walter Monckton, generalni direktor angleškega propagandnega ministrstva, je že odpotoval v Moskvo, kjer se bo narenilo skupno angleško-ruske načrte za to kampanjo.

Apel na Čeha
 LONDON, 1. oktobra. — Angleška vlada v Londonu je apelirala po radiu na Čeha v domovini, naj se vzdrže demonstracij, da se ne izpostavijo strašnim represalijam "ciničnih morilcev, ki se pred ničemer ne ustavijo."

Čehom sta govorila po radiu predsednik Beneš in bivši zunanji minister Masaryk. Beneš napoveduje krvavo povračilo "Bodite previdni in mirni," je rekel dr. Beneš. "Ne dajte se prenagliti, pa naj se zgodi kakoli, zakaj kmalu bo napočil čas strašnega in krvavega povračila."

Dr. Masaryk pa je izjavil, da je prišel Reinhard Heydrich, novi nemški protektor, v Prago zato, "da zlomi vašo voljo in da vas še bolj poniža."

"Nikar se ne dajte zapeljati v dejanja, na katera čakajo njegove krvave roke," je rekel dr. Masaryk. "Pojdite mirno po svojih poslilih in ne dajajte zdaj Heydrichu, se prilike, zato: ne stavkajte, ne demonstrijajte!"

Upor v Grčiji
 SOFIJA, 1. oktobra. — V Grčiji je nastal v kraju Drama, severozapadno od Soluna, oboježen odpor, katerega so oku-

Kultura

CANKARJEVA USTANOVA
 Jutri večer, v soboto 4. oktobra se vrši redna seja zastopnikov in direktorija Cankarjeve ustanove v Delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob osmih zvečer. Vaša navzočnost potrebna. Pridite! — L. Z. tajnik.

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srece, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NAROD, KI SE NE BRANI, SI PIŠE SODBO

Tudi narod lahko gre po poti samoljubnega poedinca. Njegovi drobci se lahko oklenejo otopljivih dobrin tega sveta, lahko prodajo zanje dediščino svojih očetov, svoj jezik in svojo čast. Morda so te vrste ljudje narodnjaki v času narodove sreče. Ali ko terja narod od njih tudi žrtve, se jih ustrašijo in zbežijo. Kaj šele, če narod terja od njih veliko žrtve njihovega življenja! Da bi se rešili, so pripravljene izdati narodno ime in narodno čast in se pričnejo sramovati svoje narodne pripadnosti. Zgodovina v nešteti primerih sodi takšno zadržanje. Narod, ki ni pripravljen braniti dediščino svojih očetov, če treba z največjimi žrtvami, si je pisal smrtno obsodbo. Narod, ki mu je golo življenje njegovih članov ali celo kakšna trenutna gospodarska dobrina posameznikov najvišji smoter, izgubi svojo svobodo, zemljo očetov, možnost kulturnega in gospodarskega napredka. Ker njegovih vrst ne polni več ideali, marveč samo še hlastanje za otopljivimi dobrinami, preneha biti narod in se razdrobi v tisoče drobcev, preko katerih gre veliko življenje, ne da bi se zanje zmenilo.

Kaj torej pomeni beseda o narodni pripadnosti? Nič več in nič manj kakor izjavo, da smo za narodnost pripravljene vzeti nase vsakršno breme in vsako žrtve. Za svoje vzore smo pripravljene dati svoje življenje. Ob malem premisleku je taka sveta požrtvovalnost preprosta in samo po sebi umevna. Iz požrtvovalnosti članov cvetijo družine, rasejo narodi, se krepijo države.

PRISHEL BO DAN PLAČILA!

Narod, ki se v kljub vsemu preganjanju tako junaško drži kakor jugoslovanski, ne bo propadel, ne bo izginil s sveta, kakor žele njegovi sovražniki! Ta narod, ki se je v stoletja trajajočih bojih proti dušmanu navadil na največje muke, na najhujša trpljenja, bo prestal tudi sedanjih bes nemških, laških, madžarskih in bolgarskih sovražnikov ter bo spet svoboden vstal. Prišel bo tedaj dan plačila za vsa grozodejstva za vse krivice, za vse nasilje! Nemci, Italijani in Madžari bodo morali plačati zob za zob, oko za oko, kar se pa Bolgarov tiče bodo morali plačati posledice oni, ki so ta slovanski narod vnovič zapeljali, da je zahrbtno napadel svoje srbske brate in sestre.

PETROLEJ JIM DIŠI

Italijanska petrolejska družba je od hrvaške petrolejske družbe "prevzela" vse pravice glede izkoriščanja petrolejskih najdišč v Paveličevi "svobodni." Petrolej predstavlja en del obresti, ki jih sedaj Hrvaška plačuje za denar, katerega je izdajalec Pavelič prejemal od Mussolinija. Petrolej, kolikor ga bo mogoče izsesati iz hrvaške zemlje, bo torej romal v Italijo. Hrvaška ga ne potrebuje, ker jo je Pavelič "osvobodil" slehernega avtomobilskega prometa. Brž potem, ko se je instaliral v Zagrebu, je na zahtevo svojih totalitarnih pokroviteljev prepovedal uporabljanje avtomobilov.

JANKO N. ROGELJ
 GL. PREDSEDNIK ABZ:

Bratje onkraj morja!

Pišem vam, bratje in sestre Ameriške bratske zveze, po naročilu glavnega odbora naše bratske organizacije. Pišem vam, da vas temeljito seznanim z nujno in potrebno prošnjo, ki prihaja od naših bratov in sester onkraj morja. Preko razburkanih valov Jadranskega morja prihaja v svobodno Ameriko grozotna in pretresljiva povest o krizanju in mukah trpečega in obupnega slovenskega naroda onkraj morja. Brezmejna in brezobzirna je trpljenje in zaničevanje nedolžnega naroda, prav tako se mu godi, kot je zapisal France Prešeren v pesmi "Sonetje nesrečne":

*Življenje je ječa, čas v nji rabelj hudi,
 skrb vsak dan mu pomlajena nevesta,
 trpljenje in obup mu hlapca zvesta
 in kcs čuvaj, ki se nikdar ne vrudi.*

Da, bratje in sestre, zamislite se v to neznosno stanje in kravljenje svojega naroda. Starčki in starke umirajo, naši očetji in matere, ker je zlo presilno po svoji velikosti; tantje in dekleta so izpostavljeni izkoreninjenju očetovstva in materinstva; ista tako cepijo otrokom serum neplodnosti. V koncentracijskih taborih in temnih ječah hirajo in umirajo duševni delavci sloven-

stva, ves narod je v verigah suženjstva, katerega ukazuje brezsrčni in podvirani ukaz nemškega nasilnika in njegovih blaznih hlapcev.

Mnogoštevilne so bile žrtve v Sloveniji, vsak dan se množijo, in kje je konec tega trpljenja in umiranja? Koliko jih bo ostalo pri življenju, ko poneha ta bojna žaloigra v Evropi. Kdo ve? Vemo samo eno, ko bodo mogli naši bratje in sestre onkraj morja svobodno zaprositi za pomoč, da ne bomo v stanu istim pomagati, ako ne bomo pripravljene.

Ameriški Slovenci smo danes organizirani v Jugoslovanskem pomožnem odboru, slovenska sekcija, katero tvori danes enajst slovenskih podpornih organizacij, ki štejejo preko 150 tisoč članov in članic. Še nikoli v zgodovini Ameriških Slovencev nismo imeli tako veliko in močno organizacije. Ameriška vlada v Washingtonu, D. C., nam je potom državnega tajništva izdala dovoljenje, da lahko nabiramo denarne prispevke za naše nesrečne brate in sestre onkraj morja. Vse je organizirano, vse je pripravljeno, potreba je le še lokalnih odborov po vseh slovenskih naselbinah, da pričnejo z nabiranjem denarnih prispevkov.

Kot predsednik Ameriške bratske zveze apeliram v imenu glavnega odbora na vse naše društvene uradnike ABZ, da podvzamejo iniciativo v svojih naselbinah za organiziranje lokalnega odbora slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki. Storitve takoj! Ne čakajte, da bi dobili pismeni poziv od Zveze ali od JPO. To je uraden poziv na vas društvene uradnike, da s pomočjo drugih slovenskih bratskih društev v naselbinah organizirate lokalni odbor, ker posebnih pozivov se ne bo pošiljalo.

V Novi Dobi ste čitali pravila slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki. Dovolj so jasna in razumljiva, sestavljena na podlagi čikaške izjave, katero ste tudi čitali.

V lokalni odbor izvolite potrebne uradnike ter njih imena pošljite tajniku JPO, SS, katerega naslov je: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois. Od njega dobite postavno poslovnicno, nakar lahko pričnete takoj z nabiranjem denarnih prispevkov.

Ako pa v posameznih naselbinah ne morete izvoliti lokalnega odbora, potem naj društvo samo prične z nabiranjem denarja ter istega pošlje na glavnega blagajnika Ameriške bratske zveze. Bodimo pripravljene! Sedaj je čas, da se lahko pripravimo.

Vsak dolar bo dragocen, ki bo poslan sestradanemu in obupajočemu bratu in sestri onkraj morja. Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija, katerega tvorijo glavni odborniki enajstih slovenskih podpornih organizacij, bo dovolj previden in skrben, da bo po predpisih državnega tajništva v Washingtonu poslal pomoč tja, kjer bo potrebna in pravično razdeljena, kot je to tudi zabeleženo v pravilih JPO, SS.

Bratje in sestre, opustite vsako odlašanje in nezaupljivost, nastopite kot celota slovenskega naroda v Ameriki, da pomagamo narodu kot celota onkraj morja, neoziraje se na versko ali politično prepričanje našega brata ali sestre v stari domovini.

Kri ni voda! Ne bodite mlačni in brezbržni, zganite se, delajte in prispevajte, kajti odgovorili boste največjemu in najboljšemu klicu poleptanega naroda, katerega kri se pretaka tudi po vaših žilah, ki vodijo to slovensko kri do čutečega in usmiljenega slovenskega srca.

Kdor hitro da, dvakrat da!

"Nova Doba"

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo na sejo

Eudid, Ohio. — Nocoj se vrši izredna seja gospodinjiskega odseka Slovenskega društvenega doma. Prosi se vse članice, da se seje točno udeležijo in pripeljejo s seboj tudi vaše prijateljice. Dajmo se potruditi, da se spet oživi Gospodinjiski odsek.

Na tej seji bomo vse potrebne odobrile za pripravo žegnana, ki se bo vršilo dne 19. oktobra.

Vas pozdravlja
 Mrs. James Rottar,
 predsednica.

Zahvala iz zapadne strani

Cleveland, Ohio. — Najprvo se hočemo zahvaliti g. Franku J. Lauschetu, ki nas je prišel pogledat, čeravno bolj pozno. Vsi smo že obupali, da ga ne bo, toda vedeli smo, da je vedno zaposlen. Zdelo se mi je kot bi čebela rojile.

Kamor je šel, povsod smo šli za njim, vsaj z očmi. Vsak je bil veselega obraza, ko je podal roko, pa naj si bo ta ali ona, zares dobrodošlo med nami. Hvala vsem delavcem, ki so več ur vršili svoje delo, kot tudi kuharicam. Hvala vsem, kateri so darovali v blagu. Vsi godbeniki, Slovenci, so igrali brezplačno le njih pomočniki — Rudy orkester — so zahtevali nekoliko za trud. Hvala lepa vsem!

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljene! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Torej, vsi, ki ste se udeležili te zabave in kateri ste se potrudili, da se je več vstopnic prodalo, ste izvršili plemenito delo. Kakor hitro bodo računski skupaj, bo odbor poslal na določeno mesto prebitek za kampanjski sklad Lauscheta.

Zelja nas vseh je, da zmaga slovenski kandidat g. Lausche za župana.

Anna Jesenko.

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

23. Ward Citizens Committee elect Lausche Mayor, ima za sporočiti imena par slovenskih žena, katere vselej vidimo, kadar je potreba kaj za narod napraviti.

Tako so se tudi to pot zavze-

Razne vesti iz Jugoslavije

Vstaja v Jugoslaviji

"New York Times" objavlja v svoji številki 26.—ega septembra sledeči uvodnik:

Evropa, ki se poraja iz mrčnega sna sedanje vojne bo postala vzajemni znanosti in človeštvu važna nova vprašanja. Vendar, Hitler je vsaj eno teh vprašanj dovolj bližje rešitvi; on je neverjetno poenostavil celokupnost in nujnost vprašanja manjšin. Zasužnjeni narodi tvorijo danes neizmerno zatirano manjšino, zedinjeno kakor nikdar poprej v breznejni skupnosti bede in sovraštva. Nasilna dejanja so edina pravica, ki je ostala i večini i manjšini; edini

izhod je potrepežljivost ali pa upor.

Najnovejši dokaz za posledice takega zatiranja prihaja iz Hrvaške, kjer imajo današnji pojavi večji pomen kot upori v Norveški in Franciji, ker naj bi Hrvti prav za prav bili nezadovoljna manjšina, bajje osvojenjena s padcem Jugoslavije. Edino, kar je jasno, je, da je vstaja veseplona.

Pripovedke o novih pojavih starega neprijateljstva med Srbi in Hrvti v nekaterih krajih, dočim v drugih "vdani" Srbi stopajo v boj, proti nezakonitim četniškim krdelom, ne morejo skriti resnice. Hrvti se dvigajo

proti Pavelčevi vladi, ki jim je je s prevaro vsilila Italija, a Srbi se bore proti beogradski vladi, ki je nemško orožje. Naj se še toliko razlikujejo, Srbi in Hrvti se skupaj bore proti nadoblasti osišča in plamen te vstaje se kakor gozdni požar širi preko meja, ki jih razdvajajo.

Najboljši dokaz, da se bodo Hrvti — ki se nikdar niso nehali s Srbi pripraviti zaradi enakopravnosti — borili bolj ogorčeno proti Italijanom, najbolj osvoženemu tujcu, je ne le sedanja vojaška zasedba, temveč tudi jasno dejstvo, da kralj, ki ga je Italija postavila na prestol neobstoječega hrvaškega "kraljestva", sploh ne sme priti v Zagreb, da bi sedel na svoj prestol.

Mr. in Mrs. Kožel prispevala \$10.00.

Po \$5.00 sta prispevala Ferdinand Nachtigal, 6206 Bonna Ave., in Anton Pavelc, 6514 Edna Ave.

Po \$2.00 so prispevali: Anton Mustart, 6307 Bonna Ave., Rozi Urbančič, 1172 Norwood Rd., Jennie Maizel, 1140 Norwood Rd., Joseph Modic, 1246 Norwood Rd., John Lah, 1215 East 61 St., Louis Bavec, 6730 Bayliss Ave., Louis Belinger, 6920 Bayliss Ave. Therezija Gorenčič, 1189 E. 61 St., Jos. Knaus, 6302 Edna Ave., Anton Tanko, 6128 Glass Ave.

Po \$1.00 so prispevali: Matija Brajdic, 1191 Norwood Rd., Tončka Jevnik, 1199 E. 61 St., Anton Glavan, 6207 Bonna Ave., Martin Mencin 1173 E. 61 St., Anton Glavič 6308 Bonna Ave., Rudolph Znidarsic, 1208 Norwood Rd., Mr. L. Gajch, 1192 Norwood Rd., Louis Strnad, 1164 Norwood Rd., Joseph Ouster 1148 Norwood Rd., Mrs. L. Lenarcie 1144 Norwood Rdr., Carl Boic, 1133 Norwood Rd., James Slapnik st., cvetličar, 6102 St. Clair Ave. Anton Urbas, 1233 Norwood Rd., Anton Vehar, 1248 Norwood Rd., Michael Šega, 1206 Norwood Rd., Mary German, 6721 Bayliss Ave., Joseph Jerse, 6819 Bayliss Ave., Vincenc Nosan, 6819 Bayliss Ave., Ludvik Zajc, 1187 E. 61 St., Matilda Staric, 1161½ E. 61 St., Mary Potepan, 1175 E. 61 St., Mary Zupancic, 1171 E. 61 St., Frances Novak, 1227 E. 61 St., Nick Cvekuja 1231 E. 61st St., Carl Zupancic, 6216 Edna Ave. Louis Peper, 6206 Edna Ave., Mary Cimperman, 1240 E. 61 St., Katie Gerbec 1234 East 61 St., Neimenovan, Johanna Ivansek, 1153 E. 63 St., Agnes Schmuck, 1249 E. 67 St., Angela Mencin, 1173 E. 61st St., New York Dry Cleaning, 6120 Glass Ave., Neimenovana, John Zdove, 1161 E. 60 St., Mary Vesel 1175 E. 60 St., Jerca Zamejz 1191 E. 61 St., John Jakomin, 1221 E. 60 St., Mr. in Mrs. Forlan 1229 E. 60 St., Annuia Sterle 1245 E. 60 St., Frank Brancel, 1246 E. 59 St., Frank Bencina E. 60 St., Ciril Maver 1161 East 60 St., Matija Skrbec 1200 E. 60 St., Joseph Rausel, 1187 E. 60 St., Agnes Jerič, 6011 Bonna Ave., Frank Jerin 1001 66 Place Joseph Trost, 1007 E. 66 Place, Joseph Dolgan, 6004 Glass Ave.,

(Dalje na 3. str.)

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Italijanski list še z zadnjim potezo nariše stanje v Jugoslaviji in prikaže strahovit primer divjaške krutosti. List pravi, da so židje izginili iz hrvaškega življenja. Kje je sedaj 40.000 ali 50.000 židov iz Hrvaške?, se vpraša omenjeni list. Ni znano. Govori se o nekem malem otoku na Jadranu — razlaganja k temu ni treba. To samo ponazoruje brezvladje, ki so ga razuzdano uvedli v mirni državi v smislu nove ureditve, ki ne more prineesti miru — temveč samo nered. To je samo en razlog med mnogimi, zakaj Jugoslavlani nadaljujejo svojo brezupno in osamljeno borbo proti napadalcem in zapeljanim izdajalcem.

Skupna vstaja Srbov in Hrvatov

"New York Times" v svoji številki 27. septembra v rednem prikazu evropskih priilik in do-

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

ŠKRAT

Profesorjeva gospa možemož med njivami in travni
 "Ne bo dolgo lepo, le glaj
 ko sparjen in žejen je lan
 na njivi."

"Oh, ljuba Mira", prav
 fesor, ki se je vzdramil iz
 jih misli, "a otroške srčaje
 ravno dovolj velik."

godkov, ki ga piše znana
 karica ga. Anne O'Hare Mc
 nick, govori o uporih v Jugos
 viji sledeče:

Neredi v Jugoslaviji se
 vijajo na široki in dobro
 pravljeni osnovi, boljše
 pri vseh drugih uporih
 siščenemu vojaštvu v posre
 njih osvojenih državah. Da
 moglo pravilno razumeti
 kar se dogaja v Jugoslaviji
 je treba vprašati o vsem
 kar vemo o nenavadno
 ozadju notranjih bojev
 nesrečno državo in o napo
 sta si Rim in Berlin z njim
 zadevala doseči njihov
 ni namen in cilj, da
 razlike, ki obstojajo med Sr
 Hrvti.

Od leta 1939, ko so pro
 nemške sile omogočile Hrva
 da je zmaga v borbi za
 stonjost v Kraljevini, so te
 ke tvorile podlago za
 javlansko vojno med Jug
 vani. Toda, Hrvti so bili
 bodni, ko je poleti, po
 napadu, Hitler "osvobodil"
 pod Srbov in postavil na
 njihove vlade ne njihovog
 znanega voditelja, dr. Vla
 Mačka, temveč poglavje
 hovalne družbe, ki je o
 ren za umor Kralja Aleks
 Trditve osišča, da se
 in pol Srbov" bori proti
 tom je nesmiselna, očivid
 smiselna, ker največji del
 skih kmetov v Hrvaški
 Mačkovi HSS. Sedanj
 niso državljanska vojna
 skupna vstaja Srbov in
 tov proti osvoboditvi
 ni vladi lutk. Zraven
 sliko o borbah med Italij
 Nemci, borbo za premo
 stični tisk objavlja, da so
 stu resni nemiri. Na
 stano in budno pazijo
 avstrijsko pristanišče na
 nu; in, ko oni pošiljajo
 uvedejo red v hrvaških
 ki jih je Italija osvobodila
 nič čudnega, če se Rim
 za usodo Trsta in pošlje
 sko, da bi čuvala dalmat

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Anton Adamič: ŠALA Z ZALJUBLJENIM SRCEM

(Nadaljevanje)

Lovro se je globoko oddahnil, ko so se zares pobrali. Tada pa je kakor duh že pristopil drugi moški ter mu v roke potisnil pisemce. Bil je prav tisti, ki je že prvo pismo prinesel. Kakor je šla prinesla noč, tako ga je tudi zvela. Niti zmisli se ni, da bi ga podržal in povprašal, od kod to poslanstvo. Ni tudi utegnil, ampak je hitel brati pri svetu luči iz izložb:

"Dragi moj! Prosim, pridite rajši k meni na Breg št. . . , prvo nadstropje, levo, prosim, tako! Vaša Elza."

Sirmel je v vrstice. Prav razumljivo se mu je zdelo, da je dobil tako sporočilo. Bilo je tuji opravilo, da ne bo čakal po nepotrebnem. . . Ali naj sploh kaj odveva? Saj ga kliče kakor na pomoč. Zakaj? Morda pa že mečejo njuni mladi ljubezni zapreke in ovire na pot? Nič ni preudarjal, temveč se je dal zamesti na krilih nebrzdane domišljije. Srce mu je burno utripalo, ko se je pognal za skrivnostjo ter brzel na Breg. Hitro je našel hišo, v kateri je bila tudi gostilna.

V prvem nadstropju je pozvonil. Odprlo mu je dekle z belo ovijajo na glavi. — Ali ne stanuje tukaj neka gospodična Elza? Ne, dekle ne ve; je komaj teden dni v hiši; morda bodo vedeli gospa. Potem je za durmi nekaj zasumelo. Kmalu nato je spet prišla dekla, ki ga je povabila, ko se je vstopil. Oddahnil se je ter se dal odvesti v sobo z lestencem, ki je jarko obseval svetlo pohištvo. Nepremično je sedel v zaslonjaču in čakal, kdaj se mu razkrije skrivnost. Neizmerno razburjenje so izdajali samo neznani prsti in pa oči, hrepeneče zroče v vrata, ki se morajo zdaj odpreti. "O, kje si, draga Elza!" Vrata so se zdajci res odprla, to je v sobo ni vstopila srčno zaljena, nego prvi knjigovodja iz banke, že starejši možakar, iz česar je, široko se hahljaje, poznaljal:

"Me prav zelo veseli, čast mi je. S čim naj vam ustrezem?" Lovro je jecljal: "Ah, oprosti, te mora biti pomota. . . Zšel sem v napačno hišo, napačna vrata. . . Ali res ne stanuje tukaj ona. . . gospodična Elza Cvetek?"

"Elza Cvetek?" se je prekomerno začudil gospod. Lovro pa se je poklonil, oprostil ter se odpravil, da bi odšel. Medtem pa je že vstopila gospa s steklenico kveca in kozarčki na steklenem pladnju. Gospa, ki jo je srečnil Lovro poznal, se mu je ljubeznivo smehljala, ga pridržala ter mu natočila, pa še možu. "Ali morda ti poznaš neko Elzo Cvetek, ki naj bi stanovala v tej hiši?" Gospa je odkimala. Ne, tega imena ne pozna in se ga tudi ne spominja. Potem pa se je do njega nagnila in rekla: "Morda je do poznani natakari, spodaj v gostilni? Mož, povej!"

Mož jo je bistro pogledal in si ogledal nos. Nasmehnil se je. "Tisti deklici je bilo ima Re-

Vohunska verzija "V"

Alex Wheeler (na levi) in J. A. Klein stopata na čelu ostalih obtožencev iz sodne dvorane v Brooklynu, kjer so bili obtoženi vohunstva. Vsi molijo v znak po dva prsta; kaj to znamenje pomeni, vedo le oni.

na drugem koncu mesta." Imenovan je ulico na skrajnem koncu predmestja.

"O, hvala ti," je dejal Lovro, ki je imel oči uprte samo v burkeža. In že se je dvignil, pograbil za klobuk; da mora nemudoma ven, da ima še neodložljive opravke in nujno pot. Voda, v kateri bi gotovo utonil, ga je kanila odplaviti, da ga zdajci ni prvi knjigovodja udaril po rami ter ga prisilil, da je zopet sedel. V gospodu se je nekaj zganilo, nemara vest, kajti skoraj osorno je ukazal:

"Dovolj, tovariš Strel! Mislim da je že več ko dovolj. Pika, konec in zdaj kaj drugega."

Lovro se je preplašen ozrl po omizju, potem se je pa kar sesul in prijel za čelo. Zatemnilo se mu je pred očmi, nakar so se jele megle, ki jih je neusmiljeno trgala svetloba, razkrájati in se razgubljati. Naposled so mu odpadle luskine, da je spregledal. "Imeli so te za norca!" mu je zahrumelo po glavi. Zdaj pa ga niso mogli več zadržati. Govorili so, da niso mislili nič slabega z nedolžno šalo, pa jih niti niti poslušal. Šel, kar bežal je naravnost domov.

Po prečuti noči sta mu zagrnili srce srd in zaničevanje nad tovariši ter stud in sram nad samim seboj. Ah, le kako naj se

Za pomoč Angliji

Na sliki sta general George Brett (na levi), poveljnik ameriške zračne sile, in polkovnik C. Haynes, znamenit vojaški pilot, ki bosta prepotovala Afriko, bližnji vzhod in Sredozemlje, da proučita potrebe angleške zračne sile.

maščuje za vse ponižanje, sramotenje in razžaljenje? Da bi le Elza ne zvedela!

Prstenege liga, prepaden jo je naslednjega dne srečal. Prva in že oddalec ga je nagovorila: "Dobro jutro! Ali ste hudo jezni, ker so se tovariši z vami pošalili? Pa so res poredni?"

"Kdo vam je povedal?"

"Vaš Strel! Ravno prejle mi je vse povedal. Ta je najbolj poreden."

"Vi ga poznate?" Novo brezno je zajajalo pred njim.

"Pa še dobro ga poznam. Vedno si izmislil kaj posebnega. Zdaj pisma in kar z mojimi imenom, ha-ha! In kako so vas pošaljili po Poncija do Pilata, ha-ha!" Tako prišerno se je smejala, da si je morala z robčkom pred oči.

Lovra pa je spekle pri srcu, hujše od žerjavice. Toliko grenkobe in razočaranja se je nagradilo v njem, da ga je hotelo zadržati. In zdaj ga še dekle zasramuje in se posmejuje, pričakoval pa je vse kaj drugega. Odprl je usta, da bi ji zalučal v obraz. Kaj? Psovko, pa še glasno ni izdaval iz grla. Pač pa je kar zletel preko ceste in na drugo stran. Bežal je, kakor da bi kamenje metali za njim. Elza se je zresnila, malo je še postala in gledala za njim, potem pa je šla svojo pot.

Tovariši so se pred Lovrom potuhnili, molčali so, kakor da bi se ne bilo nič pripetilo. Posihmal jih je prav iz srca zaničeval. Tudi z Elzo se nista nič več srečala.

Urešnikova pošta

(Dalje s 2. strani)

Frank Laurič, Neimenovana, Mary Schmidt 1201 E. 60 St., James Marincic, 1201 E. 60 St., Frank Zakrajsek 6108 Glass Ave., John Sefček 1000 E. 67 St., Frank Koren, 1192 Norwood Rd.; prispevali \$1.50.

Po \$2.00 so prispevali: Anton

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Martincic, 1223 E. 66 St. Anna Sterle 1245 E. 66 St. Julia Brezovar 1173 E. 60 St., Anton Mitchell 6207 Bonna Ave., Louis Kolar 1193 E. 60 St. John Simcic, 6933 St. Clair Ave., Mary Modic 1210 E. 61 St., Mr. in Mrs. A. Stanonik 6209 Bonna Ave., Frances in Mary Russ 952 E. 70 St. so prispevale \$3.00.

Po \$5.00 so prispevali: Mr. in Mrs. Frank Cirinski 1174 E. 61 St. John Zavrl, 6528 Metta Ave., John Mahne 5920 Prosser Ave., Anton Koshel Jr. 1145 E. 61 St., je prispeval \$10.00, Frank Suhadolnik, 1196 Norwood Rd. je prispeval \$3.00.

Vsa imena do tukaj so prispevki, kateri so bili prineseni po nabiralkah Mrs. Stanonik in Mrs. Mencin. Ker se je Mr. Lausche vedno izkazal, da je rad posejal vsakovrstne prireditve v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju, ga tudi dom ni pozabil ob njegovi kampanji. Direktorji S. N. D. so sklenili prispevati \$50.00 iz domove blagajne. Pa naj kdo reče, da ni to Narodni dom.

Tudi iz West Parka so se oglašili, namreč društvo št. 257

Za civilno obrambo

Alice Marble iz Kalifornije, pomožna ravnateljica civilne obrambe, pregleduje oznake, namenjene za uniforme raznih branž obrambe.

SNPJ z \$5.00; Frank M. Surtz, slovenski odvetnik in narodni delavec je prispeval \$20.00; rekel je: "Jaz vem, koliko stanejo kampanje." — Grđina Hardware, katero uspešno vodi Mr. in Mrs. J. Grđina, sta prispevala \$15.00. Slovenskemu narodu se trdiko priporoča, da jim narod izkaže s tem, da držimo geslo "Slovenec k Slovencu."

Mr. John Metelko je prispeval v kampanjo \$10.00; on ima svoje prostore v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Nanj se obrnite, kadar rabite postrežbo za vaše oči. Očala dobite pri njemu po zelo zmerni ceni.

\$5.00 je prispeval Joseph Kallan, ki postrežljivo vodi prodajalno železnine v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Po \$5.00 sta prispevala: Anton Koren 1177 E. 74 St. in Mr. Josephine Močnik 747 E. 96 St. Mr. Jakob Fajdiga, ki vodi pekarijo z finim pecivom, je prispeval \$3.00. Trgovina se nahaja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Kakor sem že v prejšnjem poročilu omenil,

mi oprostite, ako bo kaka pomota. Prosim pokličite na moj dom tel. EN 4847 pa bomo popravili.

V imenu odbora 23rd Ward Citizens Committee to elect F. Lausche Mayor vsem, ki so prispevali, kakor tudi one, ki so se potrudili, da so nabrali tako lepo vsoto najprisrenejša hvala vsem. — Kmalu bodo sledila še nadaljna imena prispevateljev, le malo potrpljenja, pa bo za vse prav.

Vas narодно pozdravlja Joseph Okorn, tajnik

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

DEKORIRAMO

vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisji itd

A. PLUTH

21101 Beecher Ave. IVanhoe 2261 M.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders

6815-31 SUPERIOR AVE. ENdicott 9361

Moderna slovenska popravilnica PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

RE-NVO AUTO BODY CO.

878 East 152nd St. Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNIK — M. ZELODEC GLenville 3830

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd. KEnmore 0195

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 43 St. in St. Clair Ave. ENdicott 9181

Gulf Refining Gas Station

Izvršujemo tudi prvo vrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.

Mi imamo avto-rack; najnovjšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

FRANK KURE

General Tinning, Roofing and Furnace Work

Vsem starim in novim odjemalcem se priporočam za naklonjenost. Za vsa dela, spadajoča v našo stroko, se od sedaj naprej obrnite na novi naslov:

16021 Waterloo Rd. KEnmore 7192 J.

Winery

6010 ST. CLAIR AVE.

Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.

Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom. Se priporočamo!

PAPIRAR

John Peterka

Paperhanger and Painter

Delo prvovrstno in točno

Se priporočam

1121 East 63th Street ENdicott 0653

STENSKKE KOLENDARJE

velike -- srednje -- majhne

si

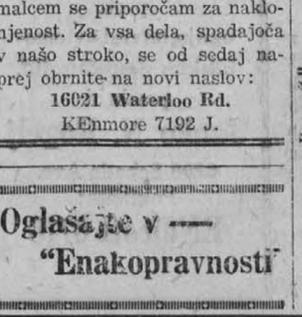
TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO pri ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE. Henderson 5311

Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugovajajo.

HAIR-BREADTH HARRY

PAUL KELLER:

6

CVET NAŠE VASI

ROMAN

In začeli so slabo govoriti o Boštjanovi Mini. Vsi so bili mnenja, da je navadna spodlezovalka, ki je zato prepodila najstarejšega brata z doma, ker ji je dišalo posestvo. Mati da je neumna in brez moči, zato jo je prebrisana punčara izlahka dobila v svoje mreže. Lojze je bil pa imeniten človek, zmeraj vesel, zmeraj uslužen, zmeraj nobel. Če je včasih rad pogledal v kozarec, križ božji, kaj pa je potem! Lojze je še mlad in je iz take družine, da si lahko kaj privoščijo. Saj vemo, kakšni so dijaki v mestu pri teh letih. Ti šele pijo, ti! Pa jih za to ne slišijo od očeta in matere, kaj šele, da bi se vtikala v te reči kakva sestra! Mina je pač grda ženska in jezi jo ves svet, ker ne more dobiti nobenega moža. Pa se je spravila na posestvo, češ, se bo že kdo ujel! Splošno so obžalovali Lojzeta. Tedaj je kovač še enkrat posločil, spet s pestjo udaril po mizi, pri čemer je zdaj prevrnil kozarec svojega soseda, in zakričal:

"In tudi delo mi je odpovedala! Pa sem dejal, da je treba gledati tega govoriti z gospodinjo. Pa mi reče: 'Gospodinja sem zdaj jaz in naša kovaška dela bodo odslej narejena v Medvedjeku!'"

Spet so lopnili po Boštjanovi Mini. Če je kdo naročal dela, ki so se lahko napravila v domači vasi, kje drugje, se je zdelo vsem zelo krivično.

Kovač se je zatopil spet v žalostne misli. Močno ga je bolelo, da je izgubil delo pri največjem posestvu vse vasi. Pa še to, da bodo zaslužili v Medvedjeku, kjer so po njegovem mnenju bivali sami roparji, ki so mu po o ni veliki povodnji ugrabili njegovo lastnino. Popil je dva šilca žganja in bil zmeraj bolj otožen.

Le eden je bil med njimi, ki je tiho in s smehljajem poslušal robantenje in psovanje. To je bil posestnik Jelševnik.

Ko kovač le ni nehal objokovati izgube svojega prijatelja, je pripomnil Jelševnik:

"Zapit je ko kovačeva ura na kukavico. Ali ni še trikrat žalostno zaklical iz daljave: 'Na zdravje! Na zdravje! Na zdravje!?' In nato je utonil."

Skoraj bi se bil vnel hud prepir. A Jelševnik ga je preprečil, ker je hitro vstal in šel. Na pragu se je še enkrat obrnil, rekoč:

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Ženska

dobi delo za pomagati v restavraciji. Sprejme se tudi tako, ki ima enega otroka. Tu ima stanovanje in hrano. — Vpraša se na 1391 E. 55th St.

V najem

se odda stanovanje s 3 sobami; gorkota vključena. Naslov se dobi v uradu "Enakopravnosti."

PRODA SE

Moderno hišo s 6 sobami, za eno družino; nahaja se severno od Lake Shore Blvd., blizu St. Jerome cerkve. Cena \$6,750; takoj 20 odst. zanesljivemu kupcu. — Poslužite se te prilike takoj, ako želite dobiti hišo v ekskluzivni sosesčini.

Strainic Realty

18000 Lake Shore Blvd. Ivanhoe 6430 ali KEn. 4120 J.

"Če mi je dovoljeno, da se tudi jaz izrazim o Boštjanovi Mini: Vsa vas ne premore čednejšega človeka!"

7.

Boštjanov Bernard je bil tih, bled fant. Bil je v štirinajstem letu. Teško je preстал otroške bolezni: ošpice, škrlatinko davico. Nikoli ni imel dobrega teka in večkrat ga je bolela glava. Župnik, že starejši, prijazen gospod, ga je poučeval latinščino. Za veliko noč naj bi Bernard napravil sprejemni izpit za četrto gimnazijo. Časih si je mislil župnik: Fant ne bo zmogel šolanje, telesno je preslaboten za to. In čeprav bo šole dokončal, ne bo nikoli bojevavski pridigar, se ne bo mogel mnogo udejstvovati z duševno brigo, ne bo snoval društev in zidal cerkva. — Morda bo vstopil v kak strog red ali bo živl kot samostanski duhovnik daleč od sveta.

Jasno je, da se drzni, zdravi Tone in nežni, pobožni Bernard nista kaj dobro sporazumela. Zmeraj pa je zmagal Bernard, zakaj živahni deček je junaško napadal, blede se je komaj branil. Tako se pa ni bilo prijetno boriti. Ob takih prilikah je bil Tone glasnejši in glasnejši, Bernard pa zmeraj bolj krotak in tišji, dokler se ni Tone slednjič naveličal in se potepeno splazil s pozorišča. Časih je kar tulil, ker je bil Bernard tako krotak. Navadno je sam sebe preverjal,

Koncentrirana živila

Na sliki je polkovnik Paul Logan, ki pregleduje koncentrirana živila za padalce. V teh treh malih škatlah je troje polnih obedov.

GAIETY BAR INN

16701 WATERLOO RD.

Opoldansko kosilo 20 centov. Vsak petek ribja pečenka 20 centov. V soboto kokošja pečenka. Vsak petek in soboto godba in ples. Izbira finega žganja, piva in vina. K obilnemu posetu vabita JOHN TRČEK in FRANCES DOLINAR lastnika.

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave. Pokličite: ENdicott 0718

da Bernarda prav do dna zaničuje, prav zato, ker je taka hinavska šleva. Pa je spet odkril v sebi neko pritaženo spoštovanje do mladega latinca. Tone je imel zdaj dvanajset let. Pa župniku še na misel ni prišlo, da bi njega učil latinsko. "Ti se rajši katekizma uči!" mu je dejal. Zato je bil Tone časih užaljen, češ, da je zapostavljen, vendar je bil tudi vesel, ker mu ni bilo treba hoditi k "uri" ko bratu. Nekoč je odprl bratovo latinsko knjigo in prebral prvo vajo: "Asia est terra, Europa est terra, Asia et Europa sunt terrae." To se mu je zdelo kaj lahko. Azijo in Evropo je gladko prevedel, "est" je kar postavil za "je" in za "sunt" je pravilno izsledil "so". A "terra" mu je delala težkoče. Tone je poznal samo dve podobni besedi: "ter" — katran — in pa "terier" — psiček z belimi in črnimi marogami." Najbrž pomeni tisti stavek tole: "V Aziji in Evropi so katran in beli pički s črnimi in belimi marogami." To je povedal bratu in Bernard se je smejal. Prav za res, da se je glasno zasmejal, ta potuhnjenec. A je bilo tihemu fantu žal smeja in počil je brata, da pomeni "terra" zemljo. "Evropa je dežela, Evropa in Azija sta deželi." Toneta je bilo sram tega katranovega in

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Grozdje prešamo

Ako hočete, da vam sprešamo vaše grozdje, pripeljite ga. Navramo po zelo zmerni ceni.

Mrs. F. Marincic
15012 Sylvia Ave.

pasjega prevoda in rajši je zbežal spricho težkoč latinskega jezika. Nekoč so bili spet ti trije zbrani v sobi: Mina, Bernard in Tone. Pa je vprašal Tone: "Zakaj se pa ne vpišes v naše društvo?" "Nočem." "Zakaj ne?" "Za takega, ki hoče postati duhovnik, ni taka reč." "Ali je to župnik rekel?" "Ne. To si rečem sam." "Potem si pa osel!" Mina ga je pokarala radi žaljivke, vendar je soglašala s Tonetom. "Glej, Bernard, prav rada bi, da bi vstopil v to društvo. Telovaditi, hoditi na izlete in igrati se zunaj vendar ni pregrešno. Zdravo je." "Če hočeš," je povzpel Tone s prijaznejšim glasom, "pa vstopi v kolo starčkov, čeprav imaš še le štirinajset let." "Kaj pa je to: kolo starčkov?" je vprašala Mina. "Imamo troje kolov: otroško kolo — do dvanajstega leta; kolo mož — do šestnajstega leta — in kar je čez, to je kolo starčkov." "Ti, seveda, si v kolu mož?" "Kakopak!" "Čisto tebi podobno. Kdo pa je iznašel tako duhovito razpredelbo?" "Jaz! Moj dvanajsti rojstni dan." "Kar je razvidno iz razpredelbo?"

Hiša na ogled

10 sob za dve družini; 2 garaži; 19316 Shawnee Ave., pri E. 185 St., bo odprta v nedeljo od 1. do 6. ure popoldne, da si jo lahko prav po domače ogledate, in če vam bo po volji, jo boste tudi lahko kupili prav po zmerjni ceni. Se vidimo v nedeljo in se bomo še več o tem pomenili.

L. Petrich

19001 Kildeer Ave. IV. 1874

Za drugo nedeljo, če bo šlo vse po sreči, bo pa nov bungalow odprt na 18916 Nottingham Rd.

delbe." Nato je spet dejala Bernardu: "Zaradi svojega zdravja bi moral sodelovati pri društvu za telovadbo in izlete." "To ni zame," je odvrnil blede fant. "Bomo pa tako napravili, da bo zate, ti čistiljiva koza, ti," je vzklilil Tone. "Ali si morda že župnik? Tepec si, pa niti četrtošolec nisi, pa se delaš tako svetega, da se človeku kar želodec obrača." Mina je pogledala Toneta s tistim pogledom, ki ni prenesel nobenega ugovora in je s palcem namignila, proti vratom. Tone je izginil. Otroka sta časih dobila kak denar, na primer za semanjske dni ali če je bilo žegnanje, če je došel kak vrtljak v vas in ob podobnih prilikah. Bernard, ki je leto in dan ministriral v cerkvi, je na teden prejemal nekaj plačila za to. Spočetka je deval ta denar v nabiralnik, potem pa je začel hraniti. Od denarja za žegnanje ali druge zlobe si je s časoma toliko prihranil, "Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeno! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!"

Hiša za 2 družini

se proda zelo poceni. Nahaja se med St. Clair Ave. in Superior Ave., na E. 53 St. Poizve se na 6802 St. Clair Ave.

Pozor mesarji!

Opremo za mesnico, ki je stala \$5,000, prodam vse skupaj za \$1,500. — Hitro! Hitro! Če ne, pokličem tujea. Išče se izkušene mesarja za delo. — A. NOVAK, KEnmore 1980.

Za cementna dela se obrnite na nas

Vzdignimo garaže, cementiramo tla in "driveway." Vedno prvovrstno delo. Cene zmerne. Nobeno delo preveliko, nobeno premajhno. — JOHN ZUPANČIĆ 19315 Chickasaw Ave., KEnmore 4993 J.

da si je mogel kupiti v mestu neko nabožno knjigo, katera ga je že dolgo vabila iz izložbenega okna s svojim kričečim naslovom. Knjiga je bila mistične vsebine. Vsak dan jo je bral. — Zdej, ko sta bila sama s sestro, je vprašal Bernard: "Mina, ali ti kaj moliš za Lojzeta?" Dekle ni nič odgovorilo. "Jaz opravljam zdaj zanj devetdnevno v čast sv. Antonu." "To je lepo," je odvrnila trpko Mina. "A če bi jaz to delala, ne bi nikomur povedala. Samo farizeji se hvalijo s svojimi dobrimi deli." Blede obličje fanta je zalila rdečica. "To je res; ni prav, da sem ti povedal. Oprostite mi!" — Mina je imela rada Bernarda ko vse svoje. A ker je bila tako čvrsta in odkrita, se ni mogla poglabiti v nežno, življenju tujo pobožnost brata. Medtem ko je vneto gatila nogavico, so ji misli ko čolnček brzele sem in tja in tkale bratov prt življenja.

Naprodaj

je na 3775 W. 33 St., blizu Denison Ave., slaščičarna in delikatesna trgovina, ustanovljena pred 20. leti. Se dokaže, da je \$500 tedenskih dohodkov. Podrobnosti izveste ako se zglasite na 1364 Hayden Ave., med 2. in 3. uro popoldne.

Dekle

dobi delo za pomagati v kuhinji ob petkih in sobotah zvečer. — Naslov se dobi v uradu "Enakopravnosti".

Išče se dekle

za varstvo petletne deklice čez dan; nobenega hišnega dela. — Zglasite se je na 1094 E. 76 St., Apt. 1, po 6. uri zvečer.

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave. vogal E. 68 St. Prescription specialists Zastoj pripeljemo na dom ENdicott 4212

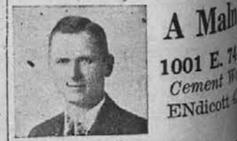
Kakor vsem znano, smo odprli trgovino z moško opravo. Izdelujemo obleke po meri. Klobuki, kravate in spodnje perlio.

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

"Bernard, rada bi kdaj tvoje tri knjige." Spet je Bernard zardel, ker je mislil, Mina nič ne ve za knjige, raj je imel skrite, zadnje dni je zateknil za tram v senci le na skrivaj jih je bral. Njegov plaho srce se je balo, drugi smešili te knjige in čevali, kar je zanj sveto.

Kri ni voda! Odpri roke, pri srece, otiraj bratovske Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

A Mal... 1001 E. 74... Cement... ENdicott...

Kdor ima

privatne sobe ali stanovanje oddati v najem, naj jih pri MIHALJEVIČ BROS. 6424 ST. CLAIR AVE., jih bo takoj zarental.

POPOLNA ZALOGA zrebusnih pasov, elastičnih pasov za kilo. Izvršeno z recepte točno in zanesljivo. mo na dom kamorkoli. **MANDEL DRUG** 15702 Waterloo Rd. Slovenija

Naše posebnosti

Suhe klobase, 3 funti
Očiščeni piščanci, grahasti
Pork Chops
Round Steak
Rins, 2 velika
Gold medal moka
Korzuzna moka, 3 funti
Kave, 2 funti

Se priporočajo **LOUIS OSWALD**

17205 Grovewood Ave.

EUCLID, OHIO

Bungalow s 4 sobami na Ave.; v prvovrstnem stanju; ber nakup za \$4500. Ogled ga danes.

Beachland Realty & Investment Co.

767 E. 185 St. IVanhoe 2950

GLASBENA MATICA

CIGAN-BARON

Komična opera v treh dejanjih.

Solisti Zbor Balet Orkester

MNOGO SMEHA!

MNOGO ZABAVE!

V NEDELJO, DNE 5. OKTOBRA 1941

Začetek ob 7:30 zvečer.

v avditoriju Slovenskega Nar. Doma na St. Clair Ave.

Vstopnice dobite v predprodaji pri Mrs. Makovec in pri blagajni eno uro pred predstavo.

POZOR!

Knjige v uradu okrajnega blagajnika izkazujejo, da so uradniki mesta Euclid odredili znižanja. Vi in sleherni posestnik v Euclidu ima za dobiti povračila in znižanja na takozvanem "Sewer District Assessment" (davku na odvodni napravi).

Vaš councilman kot vaš župan vesta, da je to resnica. Pojdite v urad okrajnega nadzornika v mestni hiši. Posetite seje mestnih zastopnikov. Prihodnja seja se vrši

v ponedeljek, 6. oktobra

Zahtevajte vaša povračila. Ne sprejmite obljube. Oni dajo znižanja nekaterim. Zakaj jih ne bi dajali vsem?

George R. Hamilton

802 Marshall Building
Cleveland, Ohio
CHerry 3948